

SPIS TREŚCI

WSTĘP / 5

PORTRETY DAT / 7

WIELKIE TEMATY / 51

I. JAKA POLSKA? / 53

- Plotki wśród narodowych symboli. *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego / 54
Przewrotna powieść o dojrzewaniu. *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego / 60
Dlaczego Julian Tuwim napisał *Bal w Operze*? / 67
Tadeusz Dołęga-Mostowicz: powieść popularna i rozpoznanie kryzysu / 76
Smutek śmiechu. *Trans-Atlantyk* Witolda Gombrowicza / 84
Historia prywatna. *Wariacje pocztowe* Kazimierza Brandysa / 91
Świat-wrak. O *Małej apokalipsie* Tadeusza Konwickiego / 97

II. OCALONE W PAMIĘCI / 103

- Opowieść o ziemi. *Chłopi* Władysława Reymonta / 104
Prowincja według Józefa Czechowicza / 110
Pamięć, słowo, ból (proza Zygmunta Haupta) / 121
Dzień przed potopem. *Austeria* Juliana Strykowskiego / 127
U kresu kultury. *Kamień na kamieniu* Wiesława Myślińskiego / 132
W poszukiwaniu sekretów dzieciństwa. *Weiser Dawidek* Pawła Huelle / 138
W świecie mitycznego porządku. *Prawiek i inne czasy* Olgi Tokarczuk / 144

III. WOBEC ZŁA / 149

- Poetycka autobiografia Krzysztofa Kamila Baczyńskiego / 150
W innym świecie. Opowiadania Tadeusza Borowskiego / 160
Jak być kochanym? O wierszach księdza Jana Twardowskiego / 165
Tożsamość Pana Cogito / 172
Ryszard Krynicki: depozyt / 182
Różewiczowska egzegeza zła / 188
Czesław Miłosz: moment i wieczność / 198

IV. SZTUKA I EGZYSTENCJA / 205

„W sobie zestrąjam sprzeczny ten świat”. Tożsamość afirmatywna
w liryce Leopolda Staffa / 206

Bolesław Leśmian w XXI wieku / 215

Czy Witkacy był grafomanem? / 223

Świat odnowiony — według Brunona Schulza / 230

Wśród tajemnic codzienności. *Noce i dnie* Marii Dąbrowskiej / 239

Podobieństwo życia i śmierci. *Brzezina* Jarosława Iwaszkiewicza / 245

Przyboś „erotyczny” / 251

Trudny romantyzm Rafała Wojaczka / 259

Mirona Białoszewskiego gra w normalność / 269

Milczenie roślin. Człowiek i natura w poezji Wisławy Szymborskiej / 276

Bohdan Zadura: świat między wierszami / 285

Przyczynek do lektury Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego / 292

MAŁY SŁOWNIK WAŻNYCH POJĘĆ / 301

POSŁOWIE / 319